

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

КОМИСИЈА ЗА ЖАЛБЕ

ЖАЛБА ПРОТИВ ЛИСТА "ПОЛИТИКА"

Поштоване чланице и чланови Комисије за жалбе,

Иако се Комисија до сада није бавила садржајем карикатура објављених у домаћој штампи, обраћам Вам се поводом карикатуре објављене на насловној страни листа Политика 7. маја 2017.

Сматрам да су у овом случају прекршене две тачке Кодекса новинара Србије:

Поглавље IV, тачка 1:

Новинар је, пре свега, одговоран својим читаоцима, слушаоцима и гледаоцима. Ту одговорност не сме да подреди интересима других, а посебно интересима издавача, владе и других државних органа. Новинар се мора супротставити свима који крше људска права или се залажу за било коју врсту дискриминације, говор мржње и подстицање насиља.

Ово подразумева и смернице:

- Новинарска професија неспојива је са ширењем било које врсте: полних, родних, етничких, расних, социјалних, или верских стереотипа. Предрасуде које новинари приватно имају, не смеју да буду емитоване/објављене ни у каквом контексту, ни отворено, ни прикривено.
- Недопустиво је колоквијално, погрдно и непрецизно називање одређене групе.

Поглавље V, тачка 4:

Новинар мора бити свестан опасности од дискриминације коју могу да шире медији и учиниће све да избегне дискриминацију засновану, између осталог, на раси, полу, старости, сексуалном опредељењу, језику, вери, политичком и другом мишљењу, националном или друштвеном пореклу.

Ово подразумева и смернице:

- Припадност одређеној етничкој, политичкој, идеолошкој, или некој другој групи, као и брачно стање, верско опредељење, друштвено порекло, наводи се само у случајевима када је тај податак неопходан за пуно разумевање контекста догађаја о којем се извештава.
- Новинари морају да избегавају фразе које имају шовинистичке, сексистичке, или на било који други начин дискриминаторне конотације (на пример: „припадница лепшег пола“, „припадник јачег пола“, „црногорска лењост“, и томе слично).

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

На спорној карикатури приказан је наоружани Албанац како "шмрче" државну границу: карикатуриста је покушао да илуструје дневно-политичке догађаје, да објасни како Албанци теже да обришу границе - представљајући их притом као (кокаинске, хероинске) "црте" које удишу наркомани.

Приказ Албанца - не конкретне личности, појединца, већ Албанца који би требало да представља читав народ - наоружаног, док "шмрче" државну границу, пример је ситуације у којој медији шире стереотипе базиране на националној припадности, подстичу дискриминацију, па самим тим и међунационалну нетрпељивост.

Вицеви о Албанцима који тргују дрогом или се дрогирају (као изразито дискриминаторни) више нису прихватљиви чак ни у домену нечије приватности, а свакако су сасвим у супротности са стандардима професионалне и моралне штампе, па и са духом и одредбама Кодекса новинара Србије.

Пре свега, никада није статистички доказано да се већина Албанаца дрогира или да тргује дрогом.

Никада није доказано да то они чине процентуално више од припадника-ца других народа.

Коначно, чак и да то све јесте доказано - неприхватљиво је да се читав један народ идентификује, да се свима припише исто својство и да се, на тај начин, сви морално или политички дисквалификују.

Овакав медијски садржај изузетно је увредљив за Албанце који живе у Србији, доприноси ширењу стереотипа, изузетно је дискриминаторан, али се свакако поставља питање да ли се Комисија сматра надлежном за овакве случајеве.

Моје је мишљење да би она свакако требало да се бави СВИМ медијским садржајима у штампи - били они цртани или писани; сатирични, забавни или информативни - којима се на било који начин крше људска права грађана и грађанки Србије, односно који су у супротности с одредбама Кодекса.

Карикатуру можете видети на линку: <http://www.politika.rs/sr/satira/339444/Zavisnost>

Такође, прилажем је уз ову жалбу

Тамара Скроза

Чланица Комисије за жалбе